

Warszawa, 17 marca 2026 r.

Bartosz Poliński
Onkofundacja Alivia

2026/03/17/W/1

Filip Nowak
Prezes Narodowego
Funduszu Zdrowia

Dot.: Stanowisko Fundacji Onkologicznej Alivia do projektu zarządzenia Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia zmieniającego zasady finansowania świadczeń w ambulatoryjnej opiece specjalistycznej

Szanowny Panie Prezesie,

Fundacja Onkologiczna Alivia z dużym niepokojem odnosi się do projektu zarządzenia, wprowadzającego współczynnik korygujący na poziomie 0,4 dla świadczeń diagnostycznych wykonywanych ponad wartość kontraktu w ambulatoryjnej opiece specjalistycznej. Proponowana zmiana dotyczy kluczowych badań diagnostycznych, takich jak tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny oraz badania endoskopowe, które stanowią fundament wczesnego wykrywania chorób, w tym nowotworów.

Choć projekt formalnie nie wprowadza limitów na diagnostykę, jego konstrukcja ekonomiczna w praktyce może prowadzić do ich przywrócenia. Finansowanie świadczeń ponadlimitowych jedynie w 40% ich wartości oznacza, że dla wielu placówek medycznych ich realizacja stanie się nieopłacalna. W konsekwencji świadczeniodawcy mogą zostać zmuszeni do ograniczenia liczby wykonywanych badań, co bezpośrednio przełoży się na wydłużenie kolejek i pogorszenie dostępności diagnostyki dla pacjentów.

Doświadczenia z poprzednich lat jednoznacznie pokazują, że ograniczenia finansowe w diagnostyce prowadzą do dramatycznego wydłużenia czasu

oczekiwania. W 2019 roku, przed zniesieniem limitów, pacjenci czekali na rezonans magnetyczny nawet około 200 dni, a na tomografię komputerową ponad 70 dni. Dopiero odejście od sztywnych limitów pozwoliło na stopniową poprawę dostępności świadczeń. W naszej ocenie proponowane zmiany niosą realne ryzyko powrotu do tych negatywnych zjawisk.

Szczególnie niepokojący jest potencjalny wpływ projektowanych regulacji na diagnostykę onkologiczną. **W praktyce wielu pacjentów rozpoczyna proces diagnostyczny poza szybką ścieżką onkologiczną (DiLO), a kluczowe badania obrazowe i endoskopowe wykonywane są w ramach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. To właśnie one umożliwiają postawienie wstępnego rozpoznania i skierowanie pacjenta na dalsze leczenie. Co więcej, brak karty DiLO charakteryzuje również pacjentów z podejrzeniem wznowy choroby nowotworowej. Ograniczenie dostępności tych świadczeń może prowadzić do opóźnień w wykrywaniu chorób nowotworowych oraz pogorszenia wyników leczenia.**

W onkologii czas ma fundamentalne znaczenie – każdy tydzień zwłoki w diagnostyce może wpływać na rokowanie i szanse pacjenta na przeżycie. Wprowadzenie mechanizmów, które wydłużają drogę do diagnozy, niesie poważne konsekwencje zdrowotne i społeczne, zwiększając liczbę przypadków wykrywanych w zaawansowanych stadiach choroby.

Projektowane zmiany należy również oceniać w szerszym kontekście sytuacji finansowej systemu ochrony zdrowia. Dostrzegamy potrzebę racjonalizacji wydatków publicznych, jednak nie może się ona odbywać kosztem dostępu pacjentów do podstawowych świadczeń diagnostycznych. **Mamy nadzieję, że rewizja wydatków Narodowego Funduszu Zdrowia obejmie wszystkie obszary funkcjonowania systemu, a nie tylko ograniczanie finansowania świadczeń, od których bezpośrednio zależy zdrowie i życie Polek i Polaków.**

W związku z powyższym Fundacja Onkologiczna Alivia apeluje o:

1. Odstąpienie od wprowadzenia współczynnika korygującego dla świadczeń diagnostycznych realizowanych ponad wartość kontraktu.

2. Zapewnienie stabilnego i przewidywalnego finansowania diagnostyki, w szczególności badań kluczowych dla wczesnego wykrywania chorób nowotworowych.
3. Przeprowadzenie pogłębionej analizy wpływu projektowanych zmian na dostępność świadczeń oraz czas oczekiwania pacjentów.
4. Wzmocnienie mechanizmów monitorowania dostępności diagnostyki i identyfikowania rzeczywistych wąskich gardeł systemu.
5. Prowadzenie szerokich konsultacji społecznych z udziałem organizacji pacjentów przed wprowadzaniem zmian mających istotny wpływ na dostępność świadczeń.

Pacjenci nie mogą ponownie stać się ofiarą mechanizmów ograniczających dostęp do diagnostyki. Decyzje podejmowane dziś będą miały bezpośredni wpływ na zdrowie i życie tysięcy osób w najbliższych latach.

Fundacja Onkologiczna Alivia deklaruje gotowość do dialogu i współpracy w celu wypracowania rozwiązań, które zapewnią pacjentom realny i równy dostęp do diagnostyki oraz leczenia.

Z wyrazami szacunku

Bartosz Poliński
Prezes Fundacji